

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
«ЕКОЛОГІЧНЕ ТА ПРИРОДООХОРОННЕ ПРАВО В УКРАЇНІ»

Обсяг:	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Семестр, рік	семестр 6, рік навчання – III
Дні, час, місце:	згідно з розкладом
Викладач:	Тригуб Валентина Іванівна; кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру
Контактний тел.	+38 (067) 936-2321
E-mail:	grunt.ggf@onu.edu.ua
Робоче місце	Одеса, пров. Шампанський, 2 геолого-географічний факультет, кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру (каб. 63, 64)
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри Онлайн-консультації: телефон, ZOOM.

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: група в Telegram, консультації за розкладом

e-mail: grunt.ggf@onu.edu.ua

телефон: +38 (067) 936-2321

соціальні мережі: Telegram

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – вивчення основних положень нормативної бази України, теоретичних положень природоохоронного законодавства щодо відносин, які складаються між суб'єктами з приводу приналежності, використання, забезпечення екологічної безпеки, відтворення природних об'єктів та охорони навколишнього природного середовища з метою задоволення екологічних інтересів.

Пререквізити навчальної дисципліни. Лекційний курс та практично-семінарські заняття з курсу «Екологічне і природоохоронне право в Україні» викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: «Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів», «Біогеографія з основами екології», «Правове регулювання природокористування» та ін.

Постреквізити навчальної дисципліни. Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення зазначеної навчальної дисципліни: «Економіка природокористування», «Управління ґрунтово-земельними ресурсами», «Біоресурси та їх охорона», «Охорона ґрунтів України», «Моніторинг ґрунтів і земель», «Правові основи використання ґрунтово-земельних ресурсів», «Кадастр природних ресурсів», «Стале еколого-безпечне землекористування».

Мета курсу – полягає у наданні теоретичних і практичних знань студентам щодо системного пізнання змісту вимог екологічного законодавства, розвиток у студентів еколого – правового світогляду, еколого – правового мислення, закріплення необхідних знань з метою вирішення конкретних питань їх майбутньої практичної діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є: набуття студентами теоретичних знань з питань екологічного права та природоохоронного законодавства, формування високої екологічної правової культури; освоєння понятійно-категоріального апарату екологічного права; формування правосвідомості та навичок правомірної поведінки; можливість вирішення практичних завдань з екологічного права, закріплення необхідних знань з метою вирішення конкретних питань їх майбутньої практичної діяльності.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- предмет і коло правовідносин, що виникають в сфері екології;
- основні принципи екологічного права;
- методи екологічного права;
- об'єкти та суб'єкти екологічного права;
- підстави та порядок виникнення, зміни та припинення права власності та права користування на природні ресурси;
- визначення термінів, що використовуються в екологічному законодавстві і праві;
- основний зміст відповідних норм Конституції України та Законів "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про охорону атмосферного повітря", "Про природно-заповідний фонд України", "Про рослинний світ", "Про тваринний світ" та інших законодавчих актів екологічного змісту;
- зміст відповідних розділів і глав Земельного, Водного і Лісового кодексів України;
- структуру й зміст основних підзаконних актів, що регулюють природноресурсні, природоохоронні та екологічнобезпечні відносини;
- основні питання щодо реалізації екологічних прав та обов'язків громадян та їх об'єднань, а також особливості застосування механізмів захисту екологічних прав в конкретних ситуаціях.

вміти:

- користуватися збірниками нормативно-правових актів, науково-практичними коментарями до законодавчих актів, а також довідковими матеріалами, статистичними даними та іншими джерелами;
- застосовувати загальні положення та конкретні еколого-правові вимоги чинного законодавства;
- аналізувати текстуальний зміст окремих положень конкретного закону чи підзаконного акта;
- застосовувати набуті теоретичні знання і практичні навички при вирішенні конкретних завдань щодо питань екологічного права та природоохоронного законодавства.

ОПИС КУРСУ

Методи і форми навчання:

Курс складається з лекцій (26 год.) та практично-семінарських занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів (44 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практично-семінарських заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета здобувачами освіти. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентацій); практичні (практичні роботи); самостійна робота (робота з підручником під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Загальна частина.

Тема 1. Поняття, предмет, методи, та система екологічного права та природоохоронного законодавства України.

Тема 2. Історія розвитку та становлення вітчизняного екологічного законодавства і права.

Тема 3. Об'єкти, суб'єкти та джерела екологічного права. Екологічні права та обов'язки громадян.

Тема 4. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси в Україні.

Тема 5. Поняття загального та спеціального використання природних ресурсів.

Тема 6. Стандартизація, нормування, прогнозування та облік у сфері природокористування й охорони навколишнього природного середовища.

Тема 7. Підстави та види юридичної відповідальності за екологічні правопорушення (загальні питання).

Змістовий модуль 2. Особлива частина.

Тема 8. Правове забезпечення використання й охорони земель та земельних ресурсів.

Тема 9. Правовий режим використання та охорони вод.

Тема 10. Правовий режим використання й охорони лісів та лісових ресурсів.

Тема 11. Правове забезпечення використання й охорони об'єктів тваринного і рослинного світу та їх ресурсів.

Тема 12. Правовий режим територій та об'єктів що підлягають особливій охороні.

Тема 13. Правове регулювання використання та охорони атмосферного повітря.

Тема 14. Правові основи екологічної безпеки в Україні. Правове регулювання поводження з відходами.

Перелік основної рекомендованої літератури

1. Бичкова С.С., Боровська І.А., Бурлака О.С. Екологічне право: навч. посібник. Київ; Правова єдність: Алерта. 2016. 280 с.
2. Гетьман А.П. та ін. Екологічне право: підручник. Харків: Право, 2019. 551 с.
3. Екологічне право України: навч. посібник /Н.С. Гавриш та ін.. Одеса: Гельветика. 2018. 383 с.
4. Каракаш І.І. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси: монографія. Одеса: Юрид. літ., 2017. 436 с.
5. Науково-практичний коментар Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища", прийнятого 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ зі змінами і доповненнями, станом на 09.02.2006 / за заг. ред. О. М. Шуміла. Х. : Фактор, 2006. 592 с.
6. Правове регулювання екологічної безпеки в Україні : навч. посіб. / [авт. кол.: А. П. Гетьман та ін.]; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". Х.: Право , 2012. 294 с.
7. Шуміло О.М., Зуєв В.А., Бригадир І.В. та ін.. Екологічне право України. Особлива частина: навч. посіб. /за заг. ред. О. М. Шуміло. К.: Центр учбової літератури, 2013. 432 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських і практичних робіт та виконання індивідуальних завдань

Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Рівень знань студента з кожного модуля оцінюється за 100 – бальною шкалою. Наведена таблиця визначає питому вагу оцінки з кожного модуля у загальній оцінці по дисципліні.

Поточний контроль														(Контрольна роботи за змістовим модулем 1-2) *	Сума балів
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль №2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T14 – теми змістових модулів

Підсумковий контроль (контрольна робота) за змістовим модулем здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення всього навчального матеріалу (змістовних модулів 1-2). Тестові письмові завдання для модульної контрольної роботи складаються з 20 тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу навчального курсу. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

Самостійна робота студентів.

Включає роботу з друкованими джерелами (підручниками, навчальними посібниками, нормативними документами), самостійне вивчення питань згідно програмі. Потребує від здобувачів вищої освіти самостійного вивчення, закріплення й поглиблення раніше здобутих і нових знань. Здобувачі вищої освіти повинні опрацювати теми, що заплановані для самостійної роботи:

Контроль СР відбувається у вигляді тестів, контрольних робіт, переліку обов'язкових ситуаційних завдань. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У разі відсутності на контрольному заході, його можна перездати у час планової консультації. Перелік питань до підсумкового контролю міститься у робочій програмі дисципліни, яка розміщена на сайті факультету та у Google Class..

Політика щодо академічної доброчесності:

Здобувач вищої освіти та лектор повинні дотримуватися академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, практичних занять – обов’язкове; запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються. Поважною причиною відсутності на заняттях вважається хвороба, що підтверджується довідкою від лікаря (лікарняним листом).

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшету або іншого пристрою з доступом до інтернет-мережі під час лекції або практичного заняття у випадках роботи з інформаційними джерелами та їх обговоренням (визначається лектором).

Поведінка в аудиторії: ділова та одночасно творчо-емоційна атмосфера на лекціях та практичних заняттях, під час контрольних заходів – зосереджена, без розмов та відволікань.